

O, şəhidlik zirvəsinə yüksələcəyini bildirdi...

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən 44 günlük Vətən müharibəsində düşmənin bağrını yaran, onları torpaqlarımızdan qovan qəhrəman Azərbaycan əsgərləridir. Məhz Azərbaycan döyüşçülərinin göstərdiyi şücaət sayəsində uzun illər itirilmiş torpaqlarımızı geri qaytara, doğma yurdlarımıza sahib çıxıb bildik. Azərbaycan torpaqlarının bütövləşməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan hər bir Azərbaycan oğlu, hər bir Azərbaycan əsgəri öz canı, qanı bahasına mübarizəyə atıldı. Və təbii ki, bu mübarizədə birinci yerdə dayanan bizim qəhrəman şəhidlərimizdir. Onlar millətin, dövlətin qururu naminə canlarından keçdilər, milli kimliyimizi özümüzə qaytardılar.

Bu Vətən oğullarını unutmamaq, onları ehtiramla yad etmək, bu qəhrəmanların keçdiyi həyat yolunu örnək olaraq, tarixin şərəf səhifəsi kimi tanıtmmaq bizim hər birimizin onların ruhu qarşısında bitib-tükənməyən müqəddəs borcumuzdur!

II Qarabağ müharibəsi başladığı ilk gündən "Vətən dardadır" deyərək könüllü olaraq savaşa atılan, bugünkü qururverici tariximizi öz qanları ilə yazan qəhrəmanlarımızdan biri də şəhid Səbuhi Rövşən oğlu Sadıqovdur. Səbuhinin ailəsi 1993-cü ildə Füzuli rayonu erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işğal edildikdən sonra məcburi köçkün kimi öncə Biləsuvar rayonuna pənah gətirmiş, sonra isə Bakı şəhərinə köçmüşdü. Səbuhi Biləsuvar da dünyaya gəlmişdi. Füzuli rayonunun Ələsgərli kəndindən olan Rövşən Əlihəsən oğlu Sadıqov sürücü işləyərək övladlarını - oğlu Səbuhini, qızı Aliyəni öz halal zəhməti ilə yetişdirmiş, gözəl tərbiyə vermiş, ən əsası isə onları torpaq, Vətən sevgisi ilə böyütmüşdü.

Səbuhinin uşaqlıqdan idmana olan həvəsi, əzm və iradəsi onun hələ gənc yaşında qara kəmərlə qazanması ilə nəticələndi. O, uşaq yaşlarından başlayaraq karate, kikkoks ilə məşğul olmuş, 14 yaşına kimi yüngül klublararası turnirlərdə iştirak etmişdir. 14 yaşından sonra sərbəst güləşlə məşğul olmuş və Azərbaycan Güləş Federasiyasının milli yığmasının üzvü seçilmişdir. Respublika daxilində və beynəlxalq yarışlarda dəfələrlə müxtəlif dərəcələrlə təltif olunmuş, çempion adını qazanmışdır. MMA (qaydasız döyüş) döyüş növü üzrə peşəkarlıqla məşğul olmuşdur. Ultimax Döyüş Növləri Federasiyasının üzvü idi. "Comando Fight Klubu"nu yaradaraq çoxlu sayda özü kimi tələbələr yetişdirmişdi. Bir sıra yarışlarda Azərbaycan Respublikasını təmsil edərək qazandığı nailiyyətlərlə bayrağımızı yüksəltmişdir.

2014-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikası Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin sıralarında 1 il yarım hərbi xidmət keçmişdir. 2015-2017-ci illərdə Ultimax Döyüş Növləri Federasiyasının təşkil etdiyi Bakı və 2017-ci ildə respublika çempionatlarında qalib olmuşdur. Gürcüstanda keçirilən dünya çempionatında peşəkar kəmərlə uğrunda mübarizə aparmış və qara kəmərlə qazanmışdır.

2011-ci ildə Bakı şəhəri N.Nərimanov rayonundakı 73 sayı tam orta məktəbin IX sinfini bitirdikdən sonra Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kollecinə daxil olmuşdur. Kolleci bitirdikdən sonra, 2014-cü ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış və hərbi xidmətini Naxçıvan Muxtar Respublikasının Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrində tank əleyhinə batareyanın 1-ci taqımının sürücüsü vəzifəsində xidmət edərək başa vurmuşdur.

28 sentyabr 2020-ci ildə Vətən müharibəsinə könüllü olaraq yollanmış, Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin (bundan sonra XTQ) tərkibində kəşfiyyatçı kimi fəaliyyət göstərərək Füzuli, Xocavənd, Cəbrayıl, Qubadlı uğrunda döyüşmüşdür. 4 noyabr 2020-ci ildə Laçın istiqamətində gedən qanlı döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. Noyabrın 5-də Əhmədbəyli kənd qəbiristanlığında dəfn edilmişdir.

Validələri ilə sağollaşarkən "Dua et, ana, mən arzuma çatım" sözlərini söyləyən Səbuhinin ən böyük amalı doğma Qarabağımızı mənfur düşməndən azad etmək və lazım gələrsə, bu yolda şəhidlik zirvəsinə yüksəlmək idi. Onun düşüncələrində, qəlbində heç vaxt görmədiyi torpaqların: ata ocağı Ələsgərli kəndi, anasından duyduğu barlı-bağatlı, sirin sulu kəhrizləri ilə məşhur olan ana yurdu Horadiz kəndinin timsalında bütün Qarabağ yanğısı, həsrəti vardı.

Xasiyyətə nə qədər mehriban, qayğıkeş övlad olsa da, qarşısına qoyduğu amalı, məsləki uğrunda mübarizədə bir o qədər qətiyyətli, prinsipial idi Səbuhi.

Şəhid anası Yeganə Əliyevanın dediklərindən: "Kiçik yaşlarında çox ciddi uşaq idi, böyüdükcə daha güləriz oldu. Səbuhi həqiqətən başqa cür oğul idi... Validənlərinin zərre qədər də əziyyət çəkməsini istəmirdi. Hərbi xidmətini Naxçıvanda keçirmişdi, o zaman yanına getməyimizə belə razı olmurdu.

Səbuhinin şəxsi idman klubu vardı, həm də şirkətlərin birində sürücü işləyirdi. Müharibə başlayan gün maşınından Azərbaycan bayrağını asdı və cəbhəyə getmək üçün könüllü müraciət etdi. Axşam işdən gəlib sevinə-sevinə dedi ki, mənə də çağırırlar, gedirəm cəbhəyə. Torpağımızı özümüz qorumalıyıq!

2020-ci ilin yayında bütün fikri Lələtəpədə olan dostlarının yanında idi. Deyirdi ki, yayın istisində onlar orada əziyyət çəkirlər. Bibisi rayonda yaşayırdı, onlara gedib oradan həmin əsgərlərə yemək bişirtirib, digər ehtiyaclarını - ərzaq, su, siqaret və s. aparıb postlarına çatdırmışdı. Ancaq avqust ayında Bakıya qayıtdı, cəmi bir ay evdə qaldı, sonra isə yenidən cəbhəyə yollandı. Hamımız dedik ki, getmə, bala, evin tək oğlusan, nişanlısan, bu gün-sabah toyun olacaq. Dedi ki, Vətən dardadır, getməliyəm!

Ermənilər Gəncəni vuranda zəng etmişdi, mənim kədərli olduğumu duyub soruşdu ki, ana, niyə kefsizsən, dedim Gəncəni vurublar, orada körpə uşaqlar, dinc əhali həlak olub. Dedi ki, ana, bilərəm, şərəfsizlər Xocavənddən vurublar, amma yerlərində oturtduq onları, bir daha vura bilməyəcəklər.

Cəbhədən zəng vuranda uşaq kimi sevinirdi və "Çox sevinirəm, ana, torpaqlarımızın azad olunmasında mənim də payım var. Xocalının qisası yerdə qalmadı, ana, indi rahat ola bilərəm" deyirdi".

Hansı ərazilərdə olduğunu anasından da gizlədərək kişi kimi döyüşdü:

dis" Savaşın ilk vaxtlarında telefonla danışanda "Sənin doğulduğun torpaqdayam, ana, sənin oxuduğun

məktəbdəyəm" (erməni vandalları Horadiz kəndini bütünlüklə xaraba qoymuş, yalnız ikimərtəbəli, çoxsaylı otaqları olan məktəb binası hərbi qərargah kimi saxlanmışdı - G.N.) dedi mənə, kənd Horadizin adını çəkmədi, mən də başa düşdüm ki, ad çəkmək olmaz. Dedim ki, oğlum, məktəbin yanında böyük bir uşaq bağçası da vardı, dedi ki, "eh ana, heç nə qalmayıb, şərəfsizlər hər yeri xaraba qoyublar".

Beləcə torpaqlarımızın azad olunmasına öz övladlıq payını verərək şəhid oldu:

"Səbuhi bir çox yaşayış məntəqələrinin azad edilməsində yaxından iştirak edərək Füzulidən Laçınadək şərəfli bir yol keçib. Laçının Suarası kəndində yoldaşlarından ayrılaraq Şuşanı azad etmək üçün yollanıblar, lakin yolda azğın düşmənin atdığı minaatan mərmisindən sağ döş qəfəsindən ağır yaralanaraq şəhid olub... Xatirəmdə cəbhəyə yola saldıgım anı, gülən siması qalsın deyə mən onun üzünü açıb baxa bilmədim... Əmisi uşaqları dedi ki, döş qəfəsinin sağ tərəfindən yaralanmış, əli ürəyinin başında, güləruz siması ilə şəhid olmuşdu..." Şəhidlik zirvəsinə yüksələcəyini əvvəlcədən bilirdi...

Səbuhinin sağ qalan cəbhə yoldaşlarının məlumatına əsaslanan şəhid atası Rövşən Sadıqovun dediklərindən: "Axırıncı dəfə 4 noyabr 2020-ci ildə qanlı döyüşlər gətirdi Laçının Suarası kəndində onunla bir yerdə döyüşdə olanlar var. Amma bütün yoldaşları həlak olduğu üçün son döyüşü haqqında heç bir ətraflı məlumat əldə edə bilmədik.

Səbuhi ilə birgə döyüş yolu keçən əsgər yoldaşı (hazırda Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətində çalışır) dedi ki, "7 nəfər idik, bizdən yalnız Səbuhi XTQ-yə qoşularaq gedəsi oldu. Onun boynundan asılan zəncirə bərkidilmiş lövhəyə adını və soyadını mən yazdım. Bir azdan Səbuhi gəlib dedi ki, mən bu yazıya əlavə etdim. O zaman mən əhəmiyyət vermədim. Səbuhi şəhid olandan sonra bildim ki, boynundan asılan zəncirə bərkidilmiş lövhənin arxa tərəfinə öz əlləri ilə şəhid sözünü yazıbmiş. Səbuhi şəhid olacağını əvvəlcədən duymuşdu..."

Müharibə bitdikdən sonra şəhid Səbuhi Rövşən oğlu Sadıqov 44 gün davam edən Vətən müharibəsində 37 gün ərzində göstərdiyi qəhrəmanlıq və şücaətinə görə "Vətən uğrunda", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə", "Cəsur döyüşçü" medalları və "3-cü dərəcəli vətəne xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilmişdir.

Sonda onu demək istəyirəm ki, şəhidimiz haqqında bu yazını qələmə alarkən öncə çox ağır, çətin gəldi mənə. İnsanlığın fəvqündə dayanan bu rəşadətli, qeyrətli Vətən oğlunu anlatmada qələməmin aciz qaldığını hiss etdim. Bir neçə sətirdən sonra sanki şəhidimizlə birgə onun şərəflə keçdiyi bütün torpaqları - Füzulini, Cəbrayılı, Xocavəndi, Qubadlıni addım-addım, qarış-qarış gəzdim... 30 il həsrətində olduğum, görə bilmək ümidi ilə yaşadığım o torpaqlara məndən tez gedən şəhidim sanki özü mənim əlimdən tutub aparırdı... Sonda Laçında dayandıq və həsrətlə Şuşaya boylandıq.... Onun ən böyük arzusu Azərbaycan bayrağını Şuşada dalğalandırmaq idi. Cəmi dördcə gün qalmışdı Səbuhinin bu müqəddəs arzusunun gerçək olmasına. Cəmi dördcə gün... Mənfur düşmənin minaatanının mərmisi ilə köksündən ağır yaralanaraq noyabrın 4-də şəhid oldu və ölümsüzlük zirvəsinə yüksəldi.

Səbuhinin təmsalında I Qarabağ müharibəsinin 20 min nəfərə yaxın, II Qarabağ müharibəsinin 3 min nəfərə yaxın, 19-20 sentyabr Qarabağda antiterror tədbirlərinin 300 nəfərə yaxın şəhidi bu torpaq uğrunda canlarını fəda etdilər. Həqiqətən də, biz millət olaraq, dövlət olaraq bu oğullarımızla fəxr edirik, qürur duyuruq. Bu vətənpərvər övladlar gələcək nəsillər üçün nüsxə olduqlarını ortaya qoydular.

Bu gün Yeganə ana yeganə oğlunun "Dua et, ana, mən arzuma çatım" sözlərini xatırlayaraq təsəlli tapır. Vətən qeyrətli cəsur balasını cəbhəyə yola salarkən onun gözlərində gördüyü sevinci xatırlayaraq yaşaya bilər...

Bu gün Rövşən ata yeganə oğul övladının, qeyrətli, cəsur balasının Vətən torpağını yağlı düşməndən azad etdiyi üçün onunla qürur duyur, oğlunun təmsalında bütün şəhidlərimizlə fəxr edir...

Qarabağın azadlığı uğrunda gedən Vətən müharibəsində başlanan Azərbaycanın bütövləşməsi tarixi bu günlərdə, 19-20 sentyabrda ordumuzun Qarabağda apardığı antiterror tədbirləri nəticəsində başa çatdı.

Yaxın günlərdə daha qürurlu bir tarix yaşadığımız: Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 15 oktyabrda Qarabağ xanlığının qurucusu Pənəhəli xan tərəfindən əsas qoyulmuş Xankəndi şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaltmış.

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin hər birinin adı əsrlərboyu yaşayacaq, xatırlanacaq və ürəklərdə əbədi heykələ dönəcəkdir!

Güntəkin NƏCƏFLİ,

tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Dövlət mükafatı laureatı